

4. Матюшкин А.М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении / А.М. Матюшкин. – М. : Педагогика, 1972. – 208 с.
5. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень / М.І. Пилипчук, А.С. Григор'єва, В.В. Шостак. – К. : Знання, 2007. – 270 с.
6. Педагогічна майстерність / за ред. Зязюна І.А.. – К. : Вища школа, 2006. – 606 с.
7. Психологічна енциклопедія / авт.-упоряд. О.М. Степанов. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с.
8. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии : В 2 т. / С.Л. Рубинштейн – М. : Педагогика, 1989. – Т. 2. – 328 с.
9. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості / С.О. Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.
10. Теплов Б.М. Избранные труды : В 2 т. / Б.М. Теплов. – М. : Педагогика, 1985. – Т. 1. – 1985. – 328 с.
11. Ягупов В.В. Педагогіка / В.В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

УДК 378.147: 372.881.111.1(045)

ЕТАПИ РОБОТИ З АВТЕНТИЧНИМИ ВІДЕОМАТЕРІАЛАМИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ ДО ІНШОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

Конопляник Л.М., к. пед. н.,
доцент кафедри іноземних мов і прикладної лінгвістики
Національний авіаційний університет

Стаття розглядає використання автентичних відеоматеріалів на занятті англійської мови професійного спрямування як засобу інтенсифікації навчального процесу під час іноземної професійної підготовки майбутніх інженерів-будівельників і надання йому максимальної комунікативної спрямованості. У роботі визначаються мета, завдання та особливості підготовчого, демонстраційного та постдемонстраційного етапів роботи з автентичними відеоматеріалами. Пропонуються типологія та комплекс завдань, які застосовуються на кожному з етапів.

Ключові слова: автентичний відеоматеріал, іноземне професійне спілкування, інженер-будівельник, англійська мова професійного спрямування, підготовчий етап, демонстраційний етап, постдемонстраційний етап.

Статья рассматривает использование аутентичных видеоматериалов на занятии английского языка профессионального направления как средства интенсификации учебного процесса во время иноязычной профессиональной подготовки будущих инженеров-строителей и придания ему максимальной коммуникативной направленности. В работе определяются цель, задачи и особенности подготовительного, демонстрационного и постдемонстрационного этапов работы с аутентичными видеоматериалами. Предлагаются типология и комплекс заданий, которые применяются на каждом из этапов.

Ключевые слова: аутентичный видеоматериал, иноязычное профессиональное общение, инженер-строитель, английский язык профессионального направления, подготовительный этап, демонстрационный этап, постдемонстрационный этап.

Konoplianyk L.M. THE STAGES OF WORK WITH AUTHENTIC VIDEO MATERIALS IN THE PROCESS OF FUTURE ENGINEERS-BUILDERS' TRAINING FOR PROFESSIONAL COMMUNICATION IN A FOREIGN LANGUAGE

The article examines the use of authentic video materials at an ESP class as a means of intensifying the educational process during the foreign language training of future engineers-builders and providing it with maximum communication approach. The research work defines the goal, objectives and special features of the pre-viewing, while viewing and post-viewing stages of the work with authentic video materials. The article offers the typology and complex of tasks used at each stage.

Key words: authentic video material, professional communication in a foreign language, engineer-builder, English for specific purposes (ESP), pre-viewing stage, while viewing stage, post-viewing stage.

Постановка проблеми. Іноземна мова сьогодні відіграє важливу роль у налагодженні нових форм співпраці української будівельної спільноти з міжнародними організаціями для розвитку будівельної галузі України. Тому зростає її роль у програмі підготовки майбутніх фахівців будівельної галузі. Оскільки у своїй професійній діяльності майбутнім інженерам-будівельникам потрібно буде вивчати та застосовувати зарубіжний досвід, дізнаватись про інноваційні проекти та винаходи в будівельній галузі, працювати фаховою літературою іноземною мовою, підтримувати ділові контакти із за-

рубіжними партнерами та брати активну участь в іншомовному професійному спілкуванні, підвищуються вимоги до рівня підготовки таких фахівців.

Проте вивчення сучасного стану підготовки інженерів-будівельників у ВНЗ України свідчить про наявність таких проблем: невідповідність наявного навчально-методичного забезпечення ВНЗ сучасним вимогам до іншомовної професійної підготовки студентів будівельних спеціальностей; недостатнє використання інноваційних технологій у процесі іншомовної професійної підготовки, які б стимулювали активність студентів і були б спрямовані на розвиток ключових компетенцій, необхідних сучасному інженеру-будівельнику; недостатнє володіння випускниками технічних ВНЗ навичками професійного спілкування та навичками роботи з технічною документацією іноземною мовою. Протиріччя між потребою сучасного суспільства в компетентних фахівцях будівельної галузі, готових до ефективної комунікації в міжнародних командах, здатних працювати з технічною документацією іноземною мовою, використовувати інформаційні ресурси, та дійсним рівнем готовності студентів до іншомовного професійного спілкування потребує пошуку оптимальних технологій для підвищення ефективності навчального процесу.

Однією з таких технологій є використання автентичних відеоматеріалів на заняттях. Багатий автентичний матеріал, реальні ситуації спілкування дають можливість зробити процес вивчення іноземної мови цікавим, природним та невимушеним, оскільки забезпечується наочність для створення реальних і уявних ситуацій спілкування під час навчання, що призводить до інтенсифікації іншомовного спілкування та оптимізації всього навчального процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування певних професійних компетенцій під час використання автентичних відеоматеріалів на заняттях з іноземної мови у ВНЗ викликає інтерес багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників, що відображено в низці наукових праць. Аналіз цих досліджень показав, що використання автентичних відеоматеріалів під час вивчення іноземної мови має позитивний вплив на формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців (О. Кочукова, Т. Леонтьєва, О. Кряхтунова, А. Мунтян, Е. Tschirner, J. Weyers); сприяє розширенню словникового запасу (Ю. Верисокін, N. Schmitt), розвитку навичок говоріння (Н. Бичкова, К. Волченкова, Я. Семінова, Е. Tschirner), аудіювання (Г. Гуняшова, С. Herron, I. Seay, J. Weyers); сприяє міжкуль-

турній комунікації (О. Зеленська, R. Gower, S. Walters); підвищує мотивацію та активність студентів (С. Самойленко, О. Штельмах, S. Steapleski) тощо. Н. Коваленко, Ю. Колбишева, Г. М'ясоїд, А. Грицай, І. Колесник та інші науковці у своїх роботах приділяють увагу етапам роботи з відеоматеріалами та доцільності використання різних типів завдань на цих етапах. Однак недостатньо вивчені та втілені в практику аспекти використання автентичних відеоматеріалів у процесі вивчення іноземної мови професійного спрямування майбутніми інженерами-будівельниками.

Мета статті полягає в обґрунтуванні вибору завдань на кожному з етапів роботи з відеоматеріалом на занятті з іноземної мови професійного спрямування та представленні фрагментів навчального заняття і навчальних матеріалів для здійснення такої роботи з майбутніми інженерами-будівельниками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Іншомовне професійне спілкування вимагає оволодіння студентами такими вміннями: суто комунікативними, уміннями говоріння, сприйняття мови на слух, читання, письма, які дозволяють одержувати відповідну іншомовну інформацію на професійні теми з подальшим її використанням для професійного самовдосконалення, компетентно висловлювати свою думку в ході вербальної і невербальної взаємодії з іншими суб'єктами в процесі професійної діяльності [1, с. 7]. Використання автентичних відеоматеріалів є однією з технологій, що сприяють формуванню вмінь іншомовного професійного спілкування на заняттях з іноземної мови професійного спрямування, оскільки робота з такими матеріалами дає змогу оволодіти не лише мовою, але отримати додаткові знання з фаху та ознайомитись з іншомовною культурою.

У роботі з майбутніми інженерами-будівельниками ми передусім використовували фрагменти *документальних фільмів* з Discovery Channel, Natural Geographic; *4-5 хвилинні репортажі програми новин BBC, CNN та CBS* на будівельну тематику; *матеріали TED Talks* та іноді фрагменти *художніх фільмів*. Оскільки фрагменти документальних фільмів дуже інформативні, тривалі (до 15-20 хвилин) та містять багато змістової та мовної інформації необхідної для опрацювання, ми ділили їх перегляд на певні уривки та намагались організувати роботу так, щоб не переважували оперативну пам'ять студентів. Репортажі новин зазвичай тривали 4-5 хвилин, тому не було потреби ділити їх на декілька частин.

Заняття із застосуванням автентичних відеоматеріалів, пов'язаних із майбутньою

професійною діяльністю студентів, склалися з таких традиційних етапів: підготовка до перегляду відеоматеріалу (підготовчий етап), власне перегляд і завдання на перевірку розуміння почутого (демонстраційний етап) та виконання завдань після перегляду з їх подальшим обговоренням (постдемонстраційний етап) із врахуванням властивості їм специфіки. У педагогічній літературі є декілька варіацій назв цих трьох етапів, зокрема: переддемонстраційний, демонстраційний, післядемонстраційний [2, с. 1152]; установчий, супровідний та післятекстовий [3, с. 78]; дотекстовий, текстовий та післятекстовий (за аналогією до відомих у методиці етапів роботи з текстами) [4, с. 86]. У нашій роботі ми будемо притримуватись таких назв: підготовчий етап (відповідно до функцій і завдань цього етапу), демонстраційний (за аналогією до англійського терміну "while viewing") та постдемонстраційний (post-viewing). Кожен етап має свою типологію вправ, хоча деякі вправи можуть повторюватись на різних етапах.

Підготовчий етап – це етап психологічної підготовки студентів до сприйняття мови. Основні цілі підготовчого етапу: мотивація студентів, зняття можливих мовних труднощів сприйняття тексту і розуміння його змісту, підготовка студентів до перегляду відеоматеріалу й успішного виконання завдань [5, с. 70], зробивши їх активними учасниками процесу навчання. На цьому етапі вводяться нові лексичні одиниці, перевіряється розуміння вивченого раніше лексичного та граматичного матеріалу, аналізуються незнайомі автентичні розмовні формули, лінгвокраїнознавчі реалії, формується соціально-психологічний фон і змістові орієнтири для подальшого сприйняття форми і змісту відеофільму або його епізоду [4, с. 86]. Тому саме завдання, які виконуються на цьому етапі, тобто перед переглядом відеосюжету, дозволяють розвивати навички сприйняття іншомовного мовлення на слух.

Під час перегляду відео рідною мовою в нас зазвичай не виникає труднощів у сприйнятті інформації, незалежно від того, чи ми здогадуємось наперед про що йтиметься, чи ні. Проте під час перегляду автентичного відеоматеріалу іноземною мовою виникають певні проблеми, що пояснюється використанням незнайомих слів та граматичних конструкцій, швидким темпом мовлення (оскільки це відео не адаптоване під певний рівень знань студентів). Ситуація ще більш ускладнюється, якщо студенти не знають теми, що обговорюється у відео. Тому простий перегляд такого відеоматеріалу з подальшими відповідями за запитання до його змісту не матиме великої користі і зробить

розвиток навичок слухання набагато складнішим, а для деяких студентів навіть неможливим. Відомо, що багато студентів бояться аудіювання, оскільки їх дуже бентежить факт нерозуміння прослуханого. Крім того, студентів дуже важко зосередитись на прослуховуванні чи перегляді того, що їх не цікавить. Тому завдання, які пропонуються на цьому етапі, повинні зосередити увагу студентів на певній темі, активізувати вже наявні знання із цієї теми, сприяти отриманню нових знань для підвищення впевненості в собі під час перегляду (у формі прочитання тексту зі схожої тематики або проведення вікторини), ознайомити студентів з новою лексику та закріпити її на лексичних вправах (оскільки під час перегляду відеоматеріалу незнайома лексика відволікатиме студентів, заважатиме розумінню і сприйняттю інформації та зменшить впевненість), ознайомити студентів із незнайомими граматичними конструкціями та подолати фонетичні труднощі.

Серед завдань, які доречно використовувати на цьому етапі в роботі зі студентами технічних ВНЗ, можна зазначити такі:

1) *ознайомлення студентів із новою лексику та зняття мовних труднощів*: прочитайте та перекладіть слова та словосполучення; складіть словосполучення з певних слів; дайте визначення словам, термінам [2, с. 1153]; запишіть синоніми, антоніми до слів;

2) *закріплення нової лексики на лексичних вправах*: підберіть відповідне визначення до слів, заповніть пропуски у тексті;

3) *актуалізацію лексики з теми відеоматеріалу*: назвіть слова, які асоціюються у вас з цією темою [2, с. 1153];

4) *передбачення змісту відеосюжету*: прочитайте заголовок та спрогнозуйте зміст відеосюжету; ознайомтесь із запитаннями до тексту і визначте його зміст і тематику; визначте тематику відеофільму, переглянувши список нових слів; ознайомтесь із заголовком відеофільму і скажіть, що ви вже знаєте із цієї теми або що б ви хотіли дізнатися; знайдіть певну інформацію, пов'язану із сюжетом відеоматеріалу [3, с. 78]; складіть асоціограму основних понять (ключових слів та фраз) із проблеми, якій присвячений відеоматеріал [4, с. 86]; до початку перегляду спробуйте визначити правильні та хибні твердження, користуючись наявними знаннями та здоровим глуздом; прочитайте та обговоріть текст на схожу тематику.

Проте важливо, щоб на цьому етапі викладач лише підготував студентів до перегляду, а не розкрив весь зміст відеоматеріалу, оскільки в такому випадку може спостерігатися зниження інтересу студентів

до перегляду відеоматеріалу і подальшої роботи з ним.

Під час демонстраційного етапу розвиваються вміння студентів сприймати інформацію та перевіряється розуміння ними цієї інформації, але цей етап також супроводжується активною навчальною діяльністю студентів. Мета демонстраційного етапу – формування навичок аудіювання, розвиток механізмів аудіювання, забезпечення подальшого розвитку мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції студентів, з урахуванням їхніх реальних можливостей іншомовного спілкування та активізації розумової діяльності студентів. Ми пропонуємо розділити роботу на цьому етапі на декілька частин: перший перегляд здійснюється для отримання загального уявлення, а другий перегляд (при потребі, з зупинками) – для отримання детальнішої інформації. Метою першого перегляду на занятті є, передусім, загальне розуміння та формування умінь глобального розуміння відеосюжету. У цей час виконуються інформативні вправи, які не повинні відволікати студентів від перегляду (вибрати правильну відповідь (multiple-choice), відмітити хрестиком правильну відповідь тощо). Метою другого перегляду може бути вже селективне або детальне розуміння тексту відеосюжету (заповнити пропуски в реченнях, занести інформацію в таблицю, розташувати речення у вірному порядку). Розроблені завдання, що використовуються на даному етапі, повинні сприяти кращому розумінню змісту відеоматеріалу, активній взаємодії з відеоматеріалом та активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. Завдання викладача – чітко сформулювати комунікативне завдання. Якщо для викладача важливий процес розвитку навичок аудіювання, то потрібно ставити завдання перед переглядом, а якщо важливий контроль розуміння – то після перегляду. Для детальнішого розуміння відеоматеріалу викладач може демонструвати фільм із зупинками, розділити його на частини з подальшим виконанням завдань.

Серед основних завдань на демонстраційному етапі роботи над відеоматеріалами, пов'язаними з фахом студентів, виділимо завдання, які спрямовані на:

1) *пошук мовної інформації, виділення та трансформацію мовного матеріалу*: підберіть англійські еквіваленти до українських слів, словосполучень та фраз; підберіть українські еквіваленти до англійських виразів; заповніть пропуски в реченнях / тексті потрібними словами; запишіть слова з поданого списку в тій граматичній формі, в якій вони вживалися у відеосюжеті [3, с. 78]; підберіть синоніми чи антоніми до почутих

слів; зробіть синхронний переклад окремих епізодів (із зупинками в перегляді); запишіть іменники, прикметники, прислівники, дієслова, які ви почуєте під час перегляду для опису певних об'єктів, подій, героїв тощо; визначте, які події у відеосюжеті пов'язані із цими датами;

2) *розвиток рецептивних вмінь* [3, с. 78] (на рівні виділення змістової і смислової інформації): дайте відповіді на запитання; виберіть правильну відповідь (multiple choice); визначте правильні та хибні твердження; розставте події відповідно до сюжетної лінії відеосюжету; заповніть таблицю інформацією з відеосюжету; підберіть заголовки до окремих епізодів; розділіть відеосюжет на декілька частин та підберіть заголовки до кожної з них; складіть план переглянутого; назвіть учасників діалогів; виберіть правильний варіант продовження репліки;

3) *розвиток мовленнєвих умінь (монологічного та діалогічного мовлення)*: відтворіть побачене у формі розповіді, дайте розгорнуту відповідь на запитання;

4) *розвиток соціокультурних вмінь*: зіставте почуте і переглянуте з реаліями українського будівельної галузі; вправи на міжкультурні зіставлення та пошук міжкультурних розбіжностей, інтерпретації різних ситуацій мовного і немовного характеру з точки зору культурних особливостей України.

Контроль за виконанням завдань демонстраційного етапу здійснюється одразу по їх завершенні. Виконання завдань на цьому етапі сприятиме кращому розумінню побаченого та розвитку комунікативних вмінь студентів.

Постдemonстраційний етап спрямований на обговорення теми та розвиток навичок монологічного та діалогічного мовлення і навичок письма (репродуктивних та продуктивних). Доречно запропонувати написати переказ чи твір за змістом сюжету; скласти діалог між героями відеосюжету; провести дискусію чи дебати; організувати рольову гру, в основу якої покладено сюжет або ситуацію з відеоматеріалу; переписати певну сцену з фільму (*what would happen if ... ?*); створити проект, пов'язаний з підготовкою аналогічних відеосюжетів самостійно; знайти додаткову інформацію з теми відеоматеріалу; написати огляд фільму, роздум на тему переглянутого відносно сюжету тощо. На цьому етапі активізується комунікативна та творча діяльність студентів, а також розширюються знання з певної теми за фахом, зміцнюються знання з іноземної мови, закріплюються слова шляхом їх використання для створення власного продукту. Як ми бачимо, вправи, що виконуються після пере-

гляду, розраховані не лише на активізацію мовного матеріалу за допомогою вправ на закріплення (вправи з синонімами, антонімами, переказ змісту в усній чи письмовій формах), але й на розширення змісту матеріалу. Тому на цьому етапі актуальними будуть також креативні завдання. А у дискусіях, рольових іграх, опитуваннях студенти навчаються висловлювати власні думки, порівнювати, співставляти, критикувати та вести дискусію.

Розглянемо завдання на різних етапах роботи над репортажем CBS News *“The Leaning Tower of Pisa one inch straighter”* (<https://www.youtube.com/watch?v=Hdr2M7uhPpc>), які ми використовували на занятті зі студентами спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» при закріпленні теми «Фундамент» і які включили в розроблений нами навчальний посібник *“Professional English of the Construction Industry”*. За навчальною програмою дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» для цієї спеціальності тема «Фундамент» вивчається в другому семестрі першого року навчання.

Pre-viewing tasks

Exercise 1. A) Answer the following questions.

1. Have you ever been to Italy? Have you visited the Leaning Tower of Pisa?
2. What is it famous for?
3. When was the Leaning Tower built?
4. What is the correct option? The Bell tower of Pisa leans due to ...

a) the special construction;	c) a faulty foundation;
b) an architect's project;	d) the architectural style.

(Якщо студенти не дуже обізнані з цієї теми, то можна прочитати інформацію на <http://traveltips.usatoday.com/description-leaning-tower-pisa-11738.html> або <http://www.towerofpisa.org/>).

Exercise 2. A) Pay attention to some words which will be mentioned in the video.

Tower of Pisa – Пізанська вежа; inch – дюйм, to lean – нахилити(ся); imminent – неминучий, загрозовий; collapse – руйнування; intervention – втручання; marshy – болотяний; to sink – осідати (про фундамент), опускатися; to attach – прикріпляти; tilt – нахил; cable – трос; lead weights – свинцеві ваги / важки; to extract – виділяти, вилучати, витягати; to settle – опускати на дно, осідати; lawn – газон, лужок; walkway – доріжка; magnificent – величний; unaware – що не знає (не підозрює); stupendous – дивовижний; to chime – дзвонити; for the sake of – заради (чогоось, когось); Field of Miracles – Поле Чудес.

B) Match the words on the left with their definitions on the right.

1. Soil	a) a grass-covered land, especially one closely mowed, as near a house or in a park
2. To lean	b) to fasten, join or connect something ...
3. To lean	c) the top layer of the land surface of the earth.
4. Collapse	d) very beautiful or deserving to be admired.
5. Visible	e) go down below the surface.
6. Chime	f) able to be seen.
7. Lawn	g) not understanding or realizing something.
8. Tower	h) to incline or bend from a vertical position.
9. Bell	i) the process of creating something again after it was destroyed.
10. To attach	j) a tall narrow structure that forms the highest part of a church.
11. Enormous	k) a sudden, complete failure; breakdown.
12. Reconstruction	l) to make a high ringing sound like a bell.

collapse, tilt, chimes, soil, leaning, magnificent, sink, marshy lands

1. The quadrant tower is heavily tilted due to the weak, unstable _____.
2. Venice counts three towers having a _____.
3. Italy counts at least 10 _____ towers, two of which are located in Pisa.
4. When they came to build the southern spire the foundations began to _____.
5. The Governor called for an inquiry into the building _____.
6. The view from the top of that building was _____.
7. The drainage of _____ has considerably extended.
8. When a bell _____, it makes ringing sounds.

Exercise 3. Brainstorming. What do you expect to hear from CBS News report entitled

“The Leaning Tower of Pisa one inch straighter”? What is the report going to be about? What is the purpose of the news on television? What are the key features of a television news report? Share your opinions with your group-mates.

Exercise 4. Work in groups of three or four and discuss as future civil engineers what methods of tower strengthening can be used. Present your ideas to the whole group.

While viewing tasks

Exercise 5. Watch the Allen Pizzey’s report for CBS News about the reconstruction project to help straighten the famous Italian landmark and tell if the statements below are true (T) or false (F). If they are false, correct them.

1. The Leaning Tower of Pisa isn’t leaning so much these days.
2. The monumental reconstruction took 20 years.
3. The name Pisa dates from about 800 B.C.
4. The construction of the tower took one hundred years.
5. The tower is classed as one of the seven modern wonders of the world.
6. Many visitors gasp their way up to the top of the tower unaware that the tower actually moves all the time.
7. The tower is sensitive only to the underground layer of water, which varies depending on the season.
8. All seven bells are rung electronically.
9. The tower is the crowning glory of a square known as “The Field of Miracles”.

Exercise 6. Who said the following lines? Write R for reporter Allen Pizzey, TD for technical director Giuseppe Bentivoglio and T for tourists visiting the tower.

“For the next two or two-and-a-half centuries there will be no need for another intervention.”

“The name Pisa dates from about 600 B.C.”

“Are you surprised of what you see?”

“I’m surprised that it isn’t falling over.”

“It’s sensitive to the temperature and the wind, and especially to the underground layer of water, which varies depending on the season.”

“Fortunately, for the sake of the tourist’s hearing, only one the bell is rung electronically.”

Exercise 7. Write notes about the dates and numbers below.

\$40 million 600 B.C. 180 feet 14,500 metric tons 300

Exercise 8. Watch the video again and answer the questions below.

1. How much is the tower straighter now?
2. How many years did the reconstruction project take?
3. How many years can the Leaning Tower of Pisa be stable without intervention?

4. What is the origin of the name Pisa? What does this word mean in ancient Greek?

5. When did one side of the tower begin to sink?

6. What did the engineering project to correct the tilt involve?

7. When did the construction of the tower begin? How many years did it take?

8. What are its height and weight of the tower compared with? How high is the tower? What is its weight?

9. What do the seven bells represent?

Post-viewing tasks

Exercise 9. Discuss in small groups.

Tourist attractions around the world have become famous for different reasons such as historic or cultural significance, architectural beauty, engineering achievements, etc. Choose three different tourist attractions around the world and discuss why you think they have become so famous.

Exercise 10. Make up a dialogue: a) between a reporter and the technical director of the reconstruction project; b) between a reporter and a tourist.

Exercise 11. Create your own TV news report about the construction or reconstruction of one of the famous landmarks. Present it to your groupmates.

Exercise 12. Write a journalist’s report to a newspaper about the reconstruction project to help straighten the Leaning Tower of Pisa.

Висновки з проведеного дослідження. Досвід використання автентичних відеоматеріалів на заняттях дозволяє зробити висновок, що відеоматеріали підвищують інтерес до вивчення іноземної мови, допомагають активізувати всі види мовленнєвої діяльності та долучають до культури інших країн. Використання автентичних відеоматеріалів також сприяє інтенсифікації навчального процесу і створює сприятливі умови для підготовки майбутніх інженерів-будівельників до іншомовного професійного спілкування. Проте, на нашу думку, подальшого вдосконалення вимагає методика поетапного використання автентичних відеоматеріалів для ефективного вивчення іноземної мови студентами технічних ВНЗ.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Брик Т.О. Формування вмінь іншомовного професійного спілкування майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «теорія та методика професійної освіти» / Т.О. Брик. – Харків, 2009. – 20 с.
2. Волченкова К.Н. Использование материалов сайта TED.com в обучении английскому языку студентов вузов неязыковых специальностей / К.Н. Волченкова, Я.В. Семенова // Наука ЮУрГУ : матер. 66-й научн.

конф. Секции социально-гуманитарных наук. – Челябинск, 2014. – С. 1151–1157. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://dspace.susu.ac.ru/xmlui/handle/0001.74/4096>.

3. Грицай А.М, Колесник І.В. Використання відео на заняттях з практики усного та писемного мовлення (англійська як друга іноземна мова) як засіб мотивації до вивчення іноземних мов / А.М. Грицай, І.В. Колесник // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія : Психолого-педагогічні науки. – 2012. – №2. – С. 77–81. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzsp_2012_2_21.

4. Коваленко Н.С. Этапы работы с видеоматериалами на иностранном языке в техническом вузе (на примере Института природных ресурсов ТПУ) / Н.С. Коваленко, Ю.В. Колбышева // Филологические науки. Вопросы теории и практики. – 2011. – № 2(9). – С. 85–88. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу : <http://www.gramota.net/materials/2/2011/2/23.html>.

5. М'ясоїд Г.І. Робота з автентичним ненавчальним відеофільмом на занятті з іноземної мови / Г.І. М'ясоїд // Вісник Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. – 2013. – № 2(6). – С. 68–74.

УДК 378.046-021.68.018.43(045)

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

Кравчинська Т.С., к. пед. н.,
старший викладач кафедри філософії і освіти дорослих
Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
Національної академії педагогічних наук України

У статті проаналізовано проблему управління дистанційним навчанням у закладах післядипломної педагогічної освіти. Розглянуто основні поняття дистанційного навчання. Обґрунтовано специфіку застосування управління дистанційним навчанням на прикладі платформи Moodle.

Ключові слова: післядипломна педагогічна освіта, дистанційна освіта, дистанційне навчання, управління дистанційним навчанням, платформа Moodle.

В статье проанализирована проблема управления дистанционным обучением в учреждениях последипломного педагогического образования. Рассмотрены основные понятия дистанционного обучения. Раскрыта специфика управления дистанционным обучением на примере платформы Moodle.

Ключевые слова: последипломное педагогическое образование, дистанционное образование, дистанционное обучение, управление дистанционным обучением, платформа Moodle.

Kravchinska T.S. FEATURES OF MANAGEMENT OF EDUCATIONAL PROCESS IN DISTANCE LEARNING

The article analyzes the problems of managing of distance learning in institutions of postgraduate pedagogical education. The basic concepts of distance learning are described in the article. The specification of applications of remote training on the example platform Moodle is actualized.

Key words: postgraduate pedagogical education, distance education, distance learning, management of distance learning, platform Moodle.

Постановка проблеми. Сьогодні дистанційне навчання є новою організацією освіти, що ґрунтується на використанні як найкращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, а також на принципах самоосвіти, і призначене для широких верств населення незалежно від матеріального забезпечення, місця проживання та стану здоров'я. Дистанційне навчання дає змогу впроваджувати інтерактивні технології викладання матеріалу, здобувати повноцінну вищу освіту або підвищувати кваліфікацію і має такі переваги, як гнучкість, акту-

альність, зручність, модульність, економічна ефективність, інтерактивність, відсутність географічних кордонів для здобуття освіти.

Останнім часом проблемі дистанційного навчання приділяється велика увага в педагогічній літературі, тому що дистанційне навчання є однією з форм неперервної освіти, яка покликана реалізувати права людини на навчання й отримання інформації. Саме тому у статті розглянуто його теоретичні основи та особливості управління.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Актуальність теми дистанційного навчання полягає в тому, що результати